

Genre: Barnbok 3–6 år
Titel: Jag tappade min tand
Författare: Nils Andersson
Illustratör: Sanna Mander
Förlag: Rabén & Sjögren och Schildts & Söderströms
Sidantal: 32

Författaren Nils Andersson från Sverige och illustratören Sanna Mander från Finland har en bok ihop, ”Jag tappade min tand” heter den. Boken är avsedd för barn i åldern tre till sex år, men passar alla som uppskattar rim och rytm och en historia med twist.

Att tappa den första tanden är en stor händelse i ett barns liv, men det är också en vardaglig företeelse som vi alla kan relatera till och därför ett ypperligt ämne att skriva om.

Nils Anderssons fyrradiga, finurliga rim med oväntade vändningar och ord kompletteras av Sanna Manders färgsprakande, maffiga och samtidigt lätta illustrationer. Andersson fick för övrigt Lennart Hellsing-stipendiet 2021 och omskrivs som ”rimmästaren” medan Sanna Mander är en av våra främsta illustratörer som bland annat belönats med Finlandiapriset i barn- och ungdomsklassen. Att sammanföra de två var ett lyckat drag och jag tippar att ”Jag tappade min tand” kommer att bli en älskad bok som barn gärna vill höra läsas om och om igen.

Det tar flera dagar innan tanden lossnar. Barnet ligger i soffan och i en koja, åker sparkcykel och vilar på en trädgren, hela tiden vickande på tanden. Det är talande illustrationer, de visar hur envist tanden sitter fast och hur barnet anstränger sig för att få den att lossna. Så äntligen:

”Jag tappade tanden! Ja titta, här e den! / Nu vill jag ju bara att nån ska få se den / Helst någon med storögd, beundrande blick / Det är man väl värd efter allt detta vick!”

Men det är inte så lätt att hitta en ny vän att visa tanden för och så händer en oväntad grej, den tappade tanden tappas bort! Lyckan förbyts i förtvivlan.

”Min tand, o min tand! Du, min fina och kära! / Dig ville jag spara och alltid ha nära / i hela mitt liv, tills den dagen jag dör / Å nej, varför skulle jag tappa den för?”

Det blir således dubbelt dramatiskt, först arbetet med att vicka loss tanden och sedan antiklimaxen med att den tappas bort. Oturens otur! Mander illustrerar denna katastrof med barnet liggande på marken omgiven av några blommor mot svart bakgrund. Det är en talande, dystert och bra bild.

Sökandet efter tanden tar vid. Lappar sätts upp. En pojke ringer. Han bor på Tuppgatan 2 och har hittat en tand på Stromboli strand. Kan det vara rätt tand?

Det framgår dock varken i ord eller bild om barnet är en flicka eller pojke. Namnet får vi inte heller. Jag vet inte om det ligger i tiden, men flera böcker jag läst på sistone avslöjar inte huvudpersonens namn. I till exempel ”Främlingarna” av Malin Klingenberg och Maria Sann är det så. Namnet på flickan som berättar får vi inte veta. En ledtråd finns, kanske heter hon Ebba, kanske Alisha? I ”Röda rummet” av Kaj Korkea-aho blottas heller aldrig huvudpersonens namn. Eller så presenteras namn i förbifarten långt in i handlingen som i ”Kaféet” av Sofia Torvalds.

Att vi inte vet om det är pojke eller flicka det handlar om i ”Jag tappade min tand” är bra, barnen kan identifiera sig med huvudpersonen, det är en inkluderande bok.

Nils Andersson bangar inte för svåra ord. Han litar på att sammanhanget förstås ändå. Han skriver bland annat att ”stenar tenderar att minska komforten” och genast hör jag för mitt inre öra barnets ”vad betyder det”?

Det är en glädjekick att läsa ”Jag tappade min tand”. De rimmade orden spritter och dansar runt i munnen i denna gladbok för alla mellan noll och hundra.

Yvonne Granqvist